

Notat

Brann og redning,
forebyggende

Til: Eirik G. Evensen/ Brann og redning, forebyggende

Fra: Helge Hansen

Kopi til: Tore Olsen / Brann og redning, Håkon Kvinlaug / Brann og redning, forebyggende

Evaluering av forebyggende brannvernarbeid utført i 2024

Innledning

Ved oppstart av nytt år foretar Grimstad brann og redning en evaluering av utført brannforebyggende aktivitet målt opp mot forebyggende plan for aktuelt år og mot de hendelser brannvesenet har respondert på i løpet av året.

Målet med denne evalueringen er å avdekke, rette opp, og forebygge mangler ved det brannforebyggende arbeidet. Evalueringer bør i hovedsak gjøres etter standardiserte kriterier for å gi et sammenlikningsgrunnlag mellom ulike hendelser og årenes forløp. Evalueringene vil da gjerne gi overføringsverdi over tid.

I forskrift om brannforebygging § 20 står det følgende:

«Kommunen skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge mangler ved det forebyggende arbeidet. Etter branner som har hatt eller kunne fått alvorlige konsekvenser for liv, helse, miljø eller materielle verdier, skal kommunen evaluere om det forebyggende arbeidet har hatt ønsket effekt.

Kommunen skal iverksette rutiner som sikrer at kunnskap og erfaringer fra hendelser kommer til nytte ved kartleggingen av risiko og sårbarhet for brann, og ved planleggingen og gjennomføringen av forebyggende tiltak»

Forskrift om brannforebygging setter krav til evaluering. Å lære av tidligere aktiviteter og hendelser kan hindre at feil skjer igjen.

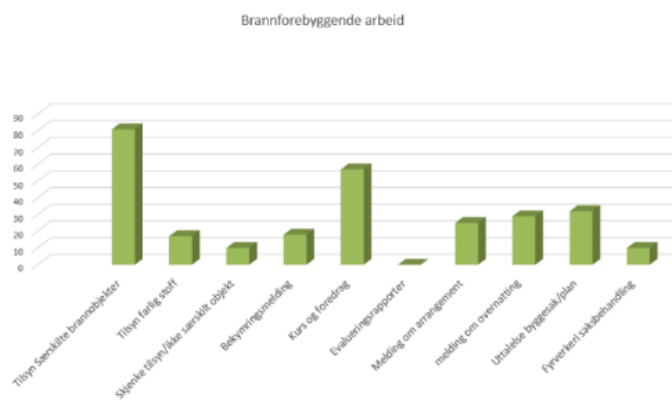
I 2024 skal forebyggende avdeling ha følgende fokusområder og mål for det brannforebyggende arbeidet i Grimstad kommune:

1. Risikogrupper skal følges opp som satsingsområde. Brannvesenet skal gjennomføre minst 10 formelle foredrag, møter, brannøvelser eller liknende sammen med aktører som arbeider med risikoutsatte grupper. Det skal avsettes en hel uke for gjennomføring av opplæring og brannøvelser av ansatte i helsesektoren: Nye i år er rehabilitering og rus- og psykiatri. Antatt antall i år vil være opp mot 400 personer.
2. Tette trehusmiljøer skal følges opp som satsningsområde. Forebyggende arbeid i disse områdene skal følge føringer lagt i Brannsikringsplan for Sentrum og Biodden. Beredskapsavdelingen skal gjennomføre fire øvelser/informasjoner/opplæring i den tette trehusbebyggelsen. Målgrupper for opplæring vil være: Beboer-/velforeninger, næringsforening, Grimstad min by, gårdeierforening, utelivsbransjen og gjestehavna.
3. Det skal gjennomføres 55 tilsyn av særskilte brannobjekter.
4. Det skal gjennomføres 10 tilsyn med farlig stoff som fremgår av liste «Tilsyn som skal utføres i 2024» Enkelte av disse tilsynene gjennomføres i forbindelse med ordinært tilsyn av særskilte brannobjekter hvor farlig stoff håndteres.
5. Eksisterende samarbeid med kommunens plan og byggesaksavdelinger skal videreføres. Deltakelse i ISP og samordnet tilsyn med enhet for byggesak skal prioriteres.
6. Bekymringsmeldinger skal følges opp og oppfølging skal dokumenteres.
7. Boligseksjon: Det skal gjennomføres anslagsvis 2000 feiinger av skorstein og 1800 tilsyn av fyringsanlegg. Det skal utføres 100 feiinger og tilsyn av fyringsanlegg i fritidsboliger i tillegg. Ved tilsyn av fritidsboliger gjennomføres tilsyn og feiing samtidig. I tett trehusmiljø skal det tilstrebes å gjennomføre samtidig tilsyn med det lokale el tilsynet, dersom dette lar seg gjennomføre.
8. Boligseksjon: Etablere informasjonshjul for forebygging av skorsteinsbranner og askehåndtering.
9. Det skal gjennomføres et tilsyn av boligassanlegg med fokus både på gasstank og utvendig anlegg, samt selve ildsted og røykkanal. Disse tilsynene skal utføres som et samtidig tilsyn med boligseksjon og næringsseksjon.

Øvrige brannforebyggende oppgaver skal utføres fortløpende og ivaretas på vanlig måte. Dette gjelder for eksempel nasjonalt igangsatte informasjonskampanjer, tilsynsaksjoner og ordinært informasjonsarbeid i tråd med årshjul for forebyggende informasjon.

Næringsseksjonen i forebyggende avdeling utførte i 2024 følgende oppgaver:

brannforebyggende arbeid	
Tilsyn Særskilte brannobjekter	81
Tilsyn farlig stoff	17
Skjenke tilsyn/ikke særskilt objekt	10
Bekymringsmelding	18
Kurs og foredrag	57
Evalueringsrapporter	0
Melding om arrangement	25
melding om overnatting	29
Uttalelse byggesak/plan	32
Fyrverkeri saksbehandling	10

Utførte tilsyn etter brann og eksplosjonsvernloven § 13, samt forskrift om håndtering av farlig stoff, fordelte seg på følgende måte:

Antall tilsyn 2024 fordelt etter type						
Overnatting/pleie	Forsamling	Barnehage/skole	Salgslokale/industri	fst	Camping	Eldre bebyggelse
14	18	18	16	17	5	10

Nedenfor følger en gjennomgang av de enkelte målene og hva som ble gjennomført i løpet av 2024

1. Risikogrupper skal følges opp som satsingsområde. Brannvesenet skal gjennomføre minst 10 formelle foredrag, møter, brannøvelser eller liknende sammen med aktører som arbeider med risikoutsatte grupper. Det skal avsettes en hel uke for gjennomføring av opplæring og brannøvelser av ansatte i helsesektoren: Nye i år er rehabilitering og rus- og psykiatri. Antatt antall i år vil være opp mot 400 personer.

Det ble gjennomført 12 foredrag/øvelser eller møter knyttet til forebygging av brann hos personer som faller inn i en eller flere risikogrupper. Det ble imidlertid ikke gjennomført opplæring med rehabilitering, rus og psykiatri. Til gjengjeld ble det gjennomført øvelser og opplæring med hjemmesykepleien, ca. 60 personer. Forebyggende avdeling var også tilstede ved gjennomføring av brannøvelser ut i omsorgssentrene i Grimstad kommune og bidro med evaluering i etterkant.

På slutten av året oppsto det en brann i en kommunal firemannsbolig hvor alle beboerne er en del av en eller flere risikogrupper. I denne boligen var det ikke etablert automatisk brannalarmanlegg. Grimstad brann og redning bør samarbeide tettere med kommunale instanser og boligkontoret for å forebygge brann blant denne gruppen beboere, og da særlig i bygninger hvor det er etablert mer enn en boenhet.

Det ble gjennomført to besøk ved voksenskolen, et tilbud til hjemmeboende personer med demens i kommunen. Det er en voksende utfordring med hjemmeboende eldre personer med utviklet eller begynnende demens. Her kan samarbeidet utvikles videre ved at brann og redning også møter ved samlinger for pårørende til personer med demens.

Konklusjon:

Satsing på risikogrupper må opprettholdes. For 2025 må samme mål opprettholdes med minst 10 formelle foredrag, møter og liknende for å fremme brannsikkerheten hos risikoutsatte grupper. Det bør gjøres en kartlegging av kommunale boliger med mer enn en boenhet som bebos av personer som mottar kommunale hjelpetjenester. Videre skal det i 2025 samarbeides tettere med boligkontoret for forebygging av brann i boliger og hos personer hvor det ansees som stor sannsynlighet at brann kan oppstå.

2. Tette trehusmiljøer skal følges opp som satsningsområde. Forebyggende arbeid i disse områdene skal følge føringer lagt i Brannsikringsplan for Sentrum og Biodden. Beredskapsavdelingen skal gjennomføre fire øvelser/informasjon/opplæring i den tette trehusbebyggelsen. Målgrupper for opplæring vil være: Beboer-/velforeninger, næringsforening, Grimstad min by, gårdeierforening, utelivsbransjen og gjestehavna.

Det ble i 2024 gjennomført brannvernopplæring av ansatte ved gjestebrygga. Videre var Grimstad brann og redning tilstede ved Grimstad min by sin St. Hans feiring. Det er et jevnlig fokus på brannsikkerhet ved gjennomføring av alle arrangementer i Grimstad sentrum og det gjennomføres jevnlig møte med Grimstad min By.

Her har det ikke vært måloppnåelse i forhold til fastsatt aktivitet. Det er viktig at det arbeides systematisk for økt brannsikkerhet i den eldre tette trehusbebyggelsen. Fastsatte aktivitet å gjennomføres. Brannvesenet må se på bakenforliggende grunner til at dette ikke ble gjennomført og sørge for at dette blir videreført og utført i 2025.

3. Det skal gjennomføres 55 tilsyn av særskilte brannobjekter.

Særskilte brannobjekter er byggverk, opplag, områder, tunneler, virksomheter m.m. hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier.

Det ble i 2024 gjennomført 81 tilsyn av særskilte brannobjekter ref. § 13 i brann og eksplosjonsvernloven. Grimstad brann og redning er svært fornøyd med dette antallet.

6 av hendelsene registrert som brannhendelser knyttet til bygninger i 2024 fant sted i et særskilt brannobjekt etter § 13 i brann og eksplosjonsvernloven.

4. Det skal gjennomføres 10 tilsyn med farlig stoff som fremgår av liste «Tilsyn som skal utføres i 2024» Enkelte av disse tilsyna gjennomføres i forbindelse med ordinært tilsyn av særskilte brannobjekter hvor farlig stoff håndteres.

Det ble utført 5 rene farlig stoff tilsyn, ref. forskrift om håndtering av farlig stoff § 23. Dette var både boligassanlegg og anlegg for næringsindustri. Tilsyna rettet mot næringsindustri var en del av Brannvesenets tilsynsaksjon med farlig stoff 2024, initiert av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

I forbindelse med utførelse av tilsyn rettet mot særskilte brannobjekter omfattet 12 av disse tilsyna også forhold som reguleres av forskrift om håndtering av farlig stoff. Således ble det utført 17 tilsyn som omhandlet farlig stoff. Målet ansees som oppnådd.

5. Eksisterende samarbeid med kommunens plan og byggesaksavdelinger skal videreføres. Deltakelse i ISP og samordnet tilsyn med enhet for byggesak skal prioriteres.

Dette er et område som brann og redning anser som svært viktig. Ansatte i forebyggende avdeling møter jevnlig på ISP møter og brannvern og beredskapsmessige forhold blir tatt opp og vurdert i dette forumet.

Videre har forebyggende avdeling uttalt seg til 32 byggesaker og har holdt innlegg til byggesaksenheten om risikoklasser/brannklasser, samt om vindusrømning. Det er et veldig godt faglig samarbeid mellom Grimstad brann og redning og de forskjellige enhetene i Grimstad kommune. Målet ansees som oppnådd.

6. Bekymringsmeldinger skal følges opp og oppfølging skal dokumenteres.

Det er registrert 20 bekymringsmeldinger. Disse innkommer til forebyggende avdeling i svært forskjellig form. Flere kommer fra vaktlaget i beredskapsavdelingen, men de kommer også fra branntips.no, telefon eller e-post fra berørte parter, hjemmesykepleie, skole, agder 110 sentral, og fra oppslag i Grimstad adressetidende.

Mottak og oppfølging av bekymringsmeldinger fungerer på en god måte. Det informeres om muligheter til å sende slike meldinger ved gjennomføring av kurs og informasjonsarbeid både internt i kommunen og mot eksterne aktører. Målet ansees som oppnådd.

7. Boligseksjon: Det skal gjennomføres anslagsvis 2000 feiinger av skorstein og 1800 tilsyn av fyringsanlegg. Det skal utføres 100 feiinger og tilsyn av fyringsanlegg i fritidsboliger i tillegg. Ved tilsyn av fritidsboliger gjennomføres tilsyn og feiing samtidig. I tett trehusmiljø skal det tilstrebes å gjennomføre samtidig tilsyn med det lokale el tilsynet, dersom dette lar seg gjennomføre.

Boligseksjonen:

- Feiing bolig: ca.1900 varslede pipeløp. Av disse er ca.1381 feid, 413 er registrert som bomtur, 96 løp registrert som avvist.
- Tilsyn bolig: ca. 2009 varslede pipeløp. Av disse er ca. 1809 utført, 30 registrert som bomtur, 170 avvist.
- Fritidsboliger: Varslet ca.115 stk. Av disse er det registrert 80 utførte tilsyn. Fysisk feiing er ikke utført på samtlige, men behovet er risikovurdert.

«Bomturl» = Varslede piper hvor eier ikke er hjemme, eller ikke har gitt beskjed om at feiing ikke ønskes, før samme dag som besøket er varslet til. Disse kan også ha gjort nye avtaler av og utført på senere tidspunkt, men disse er dessverre ikke sporbare i rapportsystemet.

«Avvist» = Eier har meldt at besøket ikke er ønsket, eller at dette ikke passer denne dagen. Flere av disse kan også fått nye avtaler på senere tidspunkt og ligge i tallet for utførte, men er altså ikke sporbart i rapportsystemet.

Avviket på antall feide skorsteiner kan delvis forklares med at ca. 1900 pipeløp har blitt varslet, men at 413 enten ikke har vært tilstede eller avviste feiing. Avvik i forhold til fastsatt mål og pipeløp som ikke har blitt varslet er ca. 100. Dette forklares med at måltall var et estimert tall gjort midt i overgang mellom to datasystemer. Antall varslet og feide piper ligger ca. på snittet som vi pleier å ligge på. Videre er feiing behovsprøvd, slik at det er ikke alle varslede skorsteiner som hadde et reelt behov for feiing. Disse har da ikke blitt feid. Mål for 2025 skal angis annerledes, slik at det i større grad gjenspeiler forskriftens krav.

Antall skorsteinsbranner er svakt økende. Imidlertid er det vanskelig å si om dette er svingninger og tilfeldigheter eller starten på en trend. Dette begrunnes med at det er for lite tallgrunnlag for å kunne gi en sikker statistikk. Nasjonalt sett var det færre skorsteinsbranner i 2024 enn hva som var tilfellet i perioden 2021-2023.

For fritidsboliger har det vært varslet flere fritidsboliger enn hva mål tilsa. Imidlertid har det vist seg krevende å få gjennomført tilsyn og feiing av angitt antall. Dette begrunnes med at det er ukjent hvilke fritidsboliger som faktisk har skorstein og ildsted og at det ikke alltid er lett å treffe eier.

8. Boligseksjon: Etablere informasjonshjul for forebygging av skorsteinsbranner og askehåndtering. Dette er gjennomført. Målet ansees som oppnådd.
9. Det skal gjennomføres et tilsyn av boligassanlegg med fokus både på gasstank og utvendig anlegg, samt selve ildsted og røykkanal. Disse tilsynene skal utføres som et samtidig tilsyn med boligseksjon og næringsseksjon. Dette er gjennomført. Målet ansees som oppnådd.

Informasjonsarbeid generelt:

Grimstad brann og redning gjennomførte 6. klasseundervisning sammen med Å energi for alle 6. klassene ved skolene i Grimstad kommune. Øvelser og opplæring på UiA ble gjennomført som tidligere år. Videre ble det sendt pressemeldinger til lokal presse i alle sentralt igangsatte kampanjer.

Grimstad brann og redning - Utrykninger og hendelser 2024

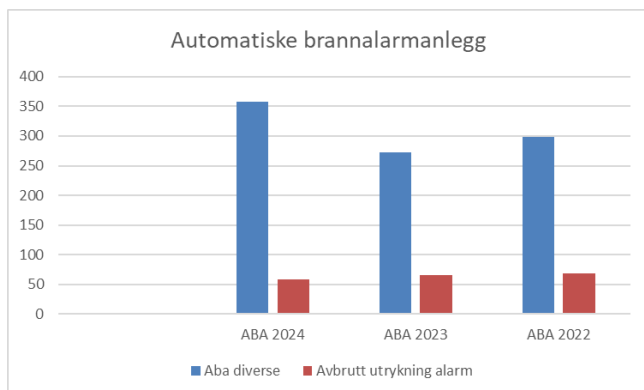

Grimstad brann og redning rykket ut på 595 forskjellige hendelser i 2024. I 2023 responderte brannvesenet på 543, mot 566 i 2022. Snittet for antall utrykninger per år, de 5 siste år er 527. I tallene er det også angitt 65 (2024) avbrutte oppdrag. Tallene tas imidlertid med da brannvesenet har mottatt alarm og respondert, men ikke rukket frem til angitt objekt/adresse før oppdraget av varierende grunner har blitt kansellert.

Økning i antall oppdrag kan forklares med økning i antall innbyggere i kommunen og økning i antall bygninger. Statistikk viser at

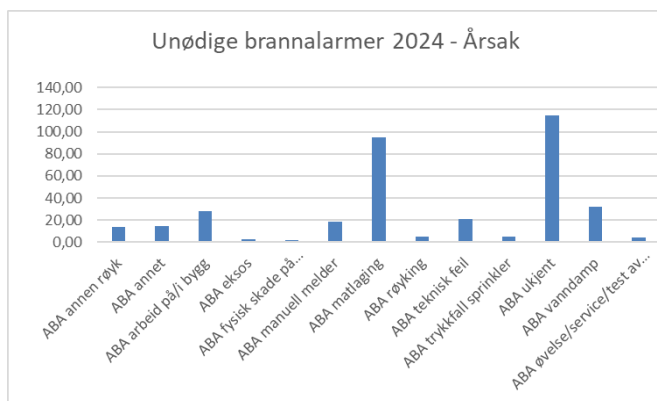
antall og frekvens på hendelser henger tett sammen med innbyggertall i regionen som brannvesenet skal håndtere.

Av disse hendelsene så var det 358 meldinger om utløste automatiske brannalarmanlegg, i tillegg kommer 59 utrykninger som har blitt avbrutt før brannvesenet var fremme ved objektet.

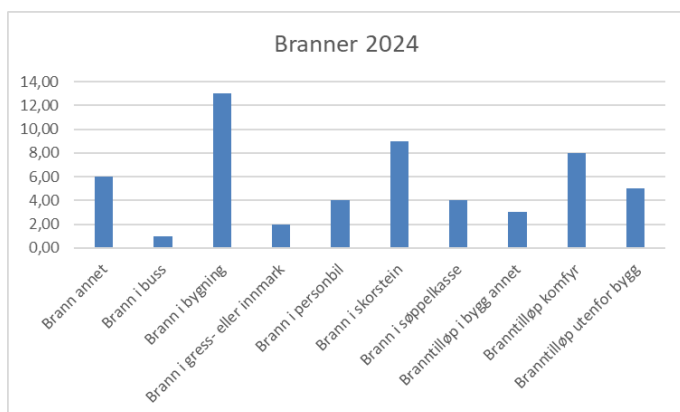
Det arbeides med å redusere antall unødige utrykninger til denne type anlegg. Dette er viktig av flere grunner, deriblant av hensyn til kostnader for brannvesenet, de legger beslag på en stor del av brannvesenets kapasitet, det vil ta lengre tid før andre nødstilte får hjelp, samt at for mange unødige alarmer reduserer innbyggernes tillitt til anleggene. Dette kan medføre at utløste brannalarmer ikke gir det handlingsmønsteret som er tiltenkt.

I 2024 fordelte bakgrunn for unødige brannalarmer seg på følgende vis:

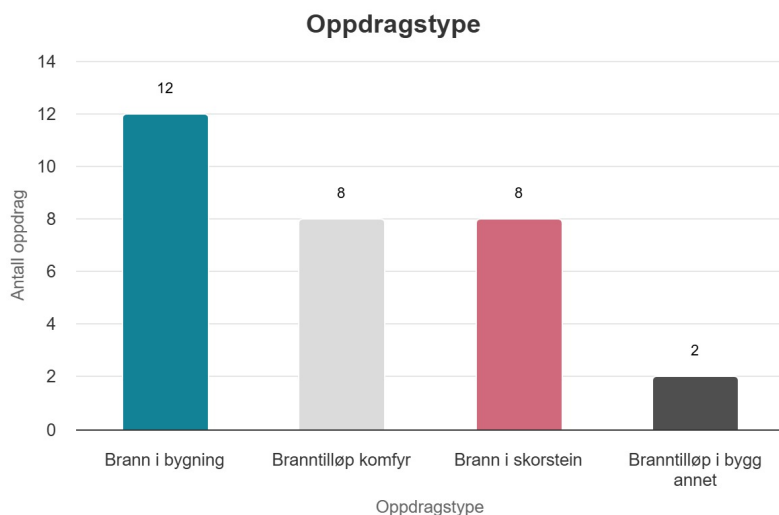
Tabellen viser at det er kategoriene Aba matlagning og Aba ukjent som utpeker seg som de vanligste årsakene.

Grimstad brann og redning rykket ut til følgende brannrelaterte hendelser i 2024

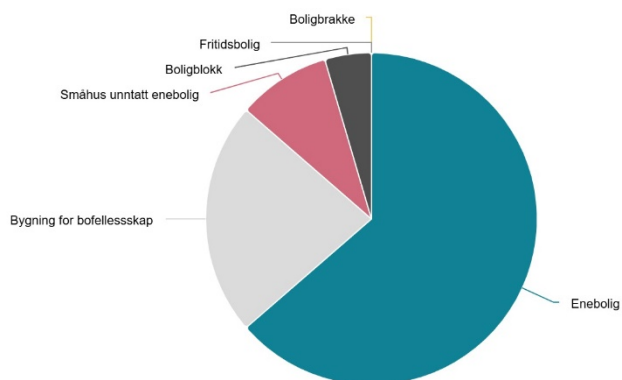

Totalt responderte Grimstad brann og redning på 55 meldinger om brann eller branntilløp i 2024, av disse var det 13 brann i bygning.

Brannhendelser knyttet til bygning er brann i bygning, branntilløp komfyr, brann i skorstein og branntilløp i bygg annet.

Brannhendelser knyttet til bygninger i 2024. 23 av 31 bygninger hvor det oppsto brann var i bruk som bolig eller næring som fungerer som bolig.

Figuren viser fordeling etter type bolig det brant i.

I 9 av 15 branner var beboer eller besøkende en del av en risikoutsatt gruppe. En av brannene oppsto i en bolig tildelt av kommunen. I to av brannen mottok beboer tjenester fra kommunen.

6 av hendelsene registrert som brannhendelser knyttet til bygninger i fant sted i et særskilt brannobjekt etter § 13 i brann og eksplosjonsvernloven.